

Dørlukning af hensyn til sagens oplysning kan kun ske i første instans og kun, når det må forventes, at der senere rejses tiltale for samme forhold mod andre, og ganske særlige hensyn gør det påkrævet, at dørene lukkes, jf. retsplejelovens § 29, stk. 3. Domsforhandlingen skal i givet fald gengives så udførligt i retsbogen, at offentligheden ved domsafsigelsen kan orienteres om domsforhandlingens forløb, i det omfang formålet med dørlukningen tillader det.

Endvidere kan dørene med parternes samtykke lukkes under rettens forligsmægling i civile sager, såfremt dette må antages at fremme muligheden for opnåelsen af forlig, jf. retsplejelovens § 269.

Endelig kan dørene lukkes, når et vidne, der er omfattet af en vidneudelukkelses- eller vidnefritagelsesgrund, afgiver forklaring, jf. retsplejelovens § 173, stk. 2. Denne regel gælder både i civile sager og i straffesager.

3.3.2. Lovforslagets udformning

3.3.2.1. Retsplejerådet finder som udgangspunkt, at de gældende regler om adgang til retsmøder har en hensigtsmæssig udformning.

Rådet foreslår dog, at retten efter *parternes fælles anmodning* skal kunne bestemme, at en *civil sag* helt eller delvis behandles for lukkede døre, hvis det er af særlig betydning for parterne at undgå offentlighed om sagen, og ingen afgørende offentlig interesse strider herimod. Rådet finder det således rimeligt at justere de gældende regler om dørlukning, således at domstolene bliver mere attraktive som tvistløsningsorgan for parter, der er enige om at ønske begrænset offentlighed om en verserende retstvst.

Rådet foreslår endvidere, at retsmøder under *forberedelsen af civile sager*, hvor der ikke sker bevisførelse til brug for domsforhandlingen, skal holdes for lukkede døre, medmindre retten bestemmer andet. Rådet henviser bl.a. til, at der under sagens forberedelse sker en udvikling, hvor parternes påstande og anbringender præciseres, og at parterne efter rådets opfattelse har en legitim interesse i, at spørgsmål, som de ikke i sidste ende ønsker rettens afgørelse af, ikke automatisk bliver tilgængelige for offentligheden, blot fordi de drøftes i et forberedende møde.

Rådet bemærker i øvrigt, at der i alle tilfælde vil være offentlighed om domsafsigelsen, og at dommen efter rådets forslag – i modsætning til i dag – desuden vil være undergivet almindelig aktindsigt (jf. pkt. 2.1.2 ovenfor).

Der henvises til betænkningen side 110-115.

3.3.2.2. Justitsministeriet kan tilslutte sig Retsplejerådets synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4 og 25 (forslag til retsplejelovens §§ 29 og 339 a), og bemærkningerne hertil.

3.4. Optagelse og transmission af billeder og lyd

3.4.1. Gældende ret

Det er forbudt *under retsmøder* at optage eller transmittere billeder og lyd, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette, jf. retsplejelovens § 32, stk. 1. Offentliggørelse af billeder og lyd, der er optaget i strid hermed, er forbudt. Retten kan i øvrigt på ethvert tidspunkt under sagen forbyde offentlig gengivelse af billeder og lyd, der er optaget under et retsmøde.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder (jf. Folketingstidende 1998-99, tillæg A, side 2024), at der bl.a. kan gives tilladelse til optagelse eller transmission af billeder og lyd af advokaternes forelæggelse og procedure i principielle civile sager, hvor det offentlige er part.

Billedoptagelse i *rettens bygninger* er forbudt, medmindre rettens præsident (den administrerende dommer) giver tilladelse hertil, jf. retsplejelovens § 32, stk. 3. Offentliggørelse af billeder, der er optaget i strid hermed, er forbudt. Præsidenten (den administrerende dommer) kan i øvrigt på ethvert tidspunkt forbyde offentlig gengivelse af billeder, der er optaget i rettens bygninger.

Overtrædelse af de nævnte forbud straffes med bøde, jf. retsplejelovens § 32 b, stk. 1.

3.4.2. Lovforslagets udformning

3.4.2.1. Retsplejerådet har overvejet tre spørgsmål: optagelse og transmission af billeder og lyd under retsmøder, brug af referatbåndoptager og billedoptagelse i rettens bygninger mv.

Retsplejerådet finder, at det er for tidligt at gå ind i en nærmere overvejelse af, om den ordning med hensyn til *optagelse og transmission af billeder og lyd under retsmøder*, der blev etableret i 1999, bør revideres.

Retsplejerådet peger i den forbindelse på, at der allerede efter den gældende ordning kan gives tilladelse til optagelse og transmission af advokaternes forelæggelse og procedure i principielle civile sager, hvor det offentlige er part. Det vil efter rådets opfattelse være nyttigt, at denne mulighed udnyttes i praksis, så der bliver indhøstet nogle erfaringer, før der tages stilling til, om optagelse og transmission af forelæggelse og procedure også bør kunne tillades i andre sager.